וגופו נוטה לרה"ר וזרק • מתחילת ד' לסוף ד' וגם לגופו: שדי נופו כו' • דחשיב לגבי עיקרו לחיים ביה ד' ודרב חסדא דלא כרבי ודלא כרבנן ליסגא לחריבא אמר אביי בדרב חסדא דהוי ברה"ר אפי' רבנן מודו וכי פליגי רבנן בשדי נופו בתר עיקרו הוא דפליגי: כוורת עגולה היא: גבוהה י' • כלומר אפי' גבוהה י' אם לאיכה רחבה ו' בתמצעיתה הייב דלכתי חפץ בעצמה הוא ואינה רשות לעצמה דלא הוי רשות לחוריי' אלא גבוהה י' ורחבה ד' על ד' כדאמרי' בעירובין (דף נא:) דכל שיעורין דשבת צריך הן ולחלכסון ודבר עגול כי מרבעת לה מתוכו ומפקע עיגול שסביב הריבוע לא משכחת ביה ד' מרובעים אי לא הוי עיגולו קרוב לשפה כדאמרינן גבי סוכה העשויה לכסאן (סוכה פ"ח דף ז:) דעל כרחיך צריך שתמצא בתוכו אלכסון של ד' על ד' וכל טפח בריבועו טפח ותרי חומשי באלכסונו הרי ה' טפחים וג' חומשין ואביי לא דק ולאומרא הוא דלא דק והיכריעו מאיסור שבת אף אף ע"ג דיש כאן אלכסון באיכה רחבה שפה מחייב ליה מדרבנן עד דאיכא שפה אבל ודאי לענין קרבן לא מייתי אי הוא ה' טפחים וג' חומשין דהוי כזורק רשות: רחבה ו' פטור • דהוי רשות לעצמה ואגן ממשכן גמרינן שהיו זורקין מחייבין במלאכתן זה לזה *ולא היו זורקין רשויות וא"ת בד"ל גבוהה עשרה כמי רשות לעצמה היא דהא שמה כרמלית ההיא לאו מד"אורייתא הוא רשות אלא מדרבנן ולא להקל על דברי תורה בא כגון זו שיפטר מחטאת: אי איפסר • הואיל וגבוהה י' שלא יהא בה קרומיות מן השתי שגבוהים מחבריהם של ערב ועולין למעלה מי' שהוא אויר מקום פטור וכיון דלא ניחא כולה ברה"ר לא הוא האחה לאיחיובי: כפאה על פיה • וזרקה אחיבה רחבה ו' קאי: ז' ומשהו חייב • אם גבוהה ז' ומשהו עדיין חייב וכ"ש פחותה מכן אלא אפילו גבוהה ז' ומשהו דאיכא למימר הואיל ומחיאותיה למעה וקיי"ל הלכה למשה מסיני דאמרינן לגבוה (ה) אלכתי כולה ניחא ברה"ר דכי מטיא פחות מג' סמוך לקרקע ואמר בהן לגבוה והוא האחה אלכתי כולה באויר הר"ר הוא וחייב: אבל גבוה ז' ומחלה • וה"ה לגבי משהויין פטור דמכי מטא לפחות משלשה סמוך לקרקע אמרינן לגבוה במחיאותיה והרי היא כמונחת נמלאו שוליה למעלה מעשרה ואינה נוחה כולה ברה"ר ובשלא כפאה ליכא לאימר לגבוה אלא במחיאות והא מילתא בין לאביי בין לרבא דאביי נמי מודה דבעינן האחה כולה ברשות הרבים אלא דאביי לא מודה דבהא מודה דבלא קרומיות איחה למעלה מי': לחזון עשויות • להניח בהן דבש ולא לכופן כלפי מטה הלכך אין כאן תורת לבוד: תשעה • דוקא נקבו דחזי לכתופי דאינו לא גבוה ולא נמוך: וזרק • מתחלת ד' לסוף ד': מכתפי עיליוה • וכיון דלריך לרבים רה"ר הוא *בין רחב בין קלר: גומא • עמוקה טו': מאי • גבי רה"י דעשרה תניא לעיל (דף ו:) עומקה כגובהה דקתני חרין עמוק ו' ורחב ד' רשות היחיד הכא מאי לי אמרי' מנחי ביה בני רה"ר תפלים שבידם עד דהדרי עילויה בין רחב בין קלר. עי' לקמן לאחר"כ בדרב"ל ד"ה לי נימא ז"ע: שם ד"ה מכתפין עילויה בין רחב בין קלר. עי' לקמן לאחר"כ בדרב"ל ד"ה לי נימא ז"ע:

מא א מיי' פ"ד מהל' שבת הלכה יז:
מב ב מיי' שם הל' יט טוש"ע א"ח סי' שמה סעיף ו:
מג ג מיי' שם הלכה יט סמג לאוין סה:
מד ד מיי' שם הלכה מ סמג שם טוש"ע שם סעיף יוד:
מה ה שם סעיף יא:

[לעיל ד:]
[שם ושיי]
[עירובין לג.]

ולא נהיכא דאשכתן מיפסא שהיו מוליאין רשויות כגון אלון ומונחות [תוס' ישנים]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ז' ומשהו וכו' הלכה למשה מסיני דאמרי' לגבוה אפי' הכי חייב דכי מטיא כל"ל ותיבת אלכתי כולה ניחא ברה"ר נמחק:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה רחבה שהיו זורקין מתחיתן עי' לקמן לו ע"ב דלמסקנת אמרינן דלא מלינו שהיו זורקין מתחיתן וכ"ל ע: שם ד"ה מכתפין עילויה בין רחב בין קלר. עי' לקמן לאח"כ בדרב"ל ד"ה לי נימא ז"ע:

*אמר אביי ברה"י דב"ע לא פליגי בדרב חסדא אלא הכא באילן העומד ברה"י ונופו נוטה לרה"ר וזרק ונח אנופו דרבי סבר אמרי' *שדי נופו בתר עיקרו ורבנן סברי *לא אמרי' שדי נופו בתר עיקרו: אמר אביי בכוורת לרה"ר גבוהה י' ואינה רחבה ו' חייב רחבה ו' פטור רבא אמר אפי' אינה רחבה ו' פטור מ"ט אי אפשר לקרומיות של קנה שלא יעלו למעלה מעשרה כפאה על פיה שבעה ומשהו חייב שבעה ומחצה פטור רב אשי אמר אפי' שבעה ומחצה חייב מ"ט מחיצות לתוכן עשויות: *אמר עולא *עמוד תשעה ברה"ר ורבים מכתפין עליו וזרק ונח על גביו חייב מ"ט פחות משלשה מדרס דרסי ליה רבים משלשה ועד תשעה לא מדרס דרסי ליה ולא כתופי מכתפי תשעה ודאי מכתפין עילויה א"ל אביי לרב יוסף גומא מאי אמר ליה וכן בגומא רבא אמר *בגומא לא מ"ט תשמיש על ידי הדחק לא שמיה תשמיש איתיביה רב אדא בר מתנא לרבא היתה קופתו מונחת ברה"ר גבוהה עשרה ורחבה ד' אין מטלטלין לא מתוכה לרה"ר ולא מרשות הרבים לתוכה פחות מכן מטלטלין וכן בגומא מאי לאו אסיפא לא ארישא איתיביה

נתכוון

הכור לאחריבה משום דחזי למינח עליה מידי ולהשתמש כדאמר בפ' חלון (עירובין דף עח.) גבי מלאו כולו ביתדות אלא ל"ל הא דנקט הכא שמה לא דק כדפירש"י: רחבה שמה פטור. שהכוורת עצמה נעשית רה"י כשתנוח והוי כזורק מרשות היחיד לרה"י דרך רה"ר דפטור כדאמר לעיל (דף ד:) דלא ליף זורק ממושיבו ולאפוי לר' עקיבא דאמר קלוטה כמי שהוחתה דמיא הכא פטור דכל מקום שהיא מונחת חייב רה"י* השתא משמע דפטיתה ליה לאביי דחייבא כלולו נחה אחר שנעשה רה"י ובפ' הזורק (לקמן נא:) בעי ר' יוחנן בור ע' ועקר ממנו חוליא והשלימו לי' והכיחו ברה"ר עקירתו חפץ ונעשית מחיצה בהדי הדדי קאתו ומיחייב חו לא ואח"ל כיון דלא הויא מחיצה י' מעיקרא לא מיחייב בור י' ונתן לתוכו חוליא ומעמו מהו הנחת חפץ וכיולוק מחיצה הוי וא"כ אביי דפטיתה ליה במחלוקת המבטל מחיצה דקאמר התם בור ברה"ר עמוק י' ורוחב ח' וזרק לתוכו מחלגת ותלקו פטור משום דהשתא לא הויא רוחב ד' וכ"ש דפטור בעשיית מחיצה משום דכיון דלא הויא מחיצה עשרה מעיקרא לא מיחייב וא"כ הכא הוי ליה לאיחיוב מהאי טעמא כיון דלא הויא מחיצה מעיקרא הרי נח ברשות הרבים וחייב ו"ל דטעמא דאביי משום דלא חשיב לא עקירה ולא הנחה כי אתי בהדי הדדי והכא נמי לא חשיבה הנחה כיון דהנחה ועשיית מחיצה בהדי הדדי קאתו והא דפטיתה ליה לרבי יוחנן טפי בעשיית מחיצה מבטיולוק מחיצה הייטו משום דדילמא עקירה בעינן שתהא חשובה אבל בהנחה לא: כפאה על פיה • נרחה לריב"ל דאדרבה שמה קאי וכי איכא שבעה ומשהו חייב דכשמגיעות המחיצות חוץ שלש אין המחיצות גבוהות י' ועובי השולים אין מלטרפין דבעינן מחיצה הרוחה את אויר הכלי שיהא גבוה י' ואע"ג דהיכא דהווה גבוה י' מלטרפין השולים לחיות על גבו דאמר רה"י כדאמר לעיל גבי בית שאין תוכו י' כו' וכיון דעל גבו רה"י פטור הזורק מ"מ כיון דאין גבוה י' אלא מחמת לבוד אין אויר פחות מג' מלטרף אלא א"כ יהיו המחיצות גבוהות י' לבד השולים דלא אמריגן לבוד אלא במחיצות כדפירש בקונטרס תדע דבשולים למטה לא אמרי' לבוד: שבעה ומחצה פטור • דכשמגיעות המחיצות חוץ ג' יש שם מחיצות עשרה לבד השולים והרי הוא רשות היחיד וחשיב כגח באותה שעה ולא אמרי' לבוד אלא במחיצות ומחיצות לא חשיבי אלא כשיש שם רחב ד' אבל כשאינו רחב ד' ושמשהו ג' חסר משהו הרי עשרה ובעת שהגיע לבוד אין אויר ד' על ד' אלא אפי' קנה עולה למעלה מי' פחות וזרק ונח על גבו פטור • כפאה על פיה וזרק אם גבוהה ז' ומשהו חייב כי ז' ומ

מו א מיי׳ פ״ו מהלכות עירובין הל׳ ט סמג עשין דרכנן ח טוש״ע א״ח סי׳ תפ סעיף ב :

כמו בקופה מיהו מאי וכן דקיימים ביה לפ״ז לאו דוקא כ״ל רש״ל

מז ב מיי׳ פכ״ד מהל׳ שבת הלכה י טוש״ע א״ח סי׳ שז סעיף כב וסי׳ שמב :

[וע״ע תוס׳ חולין לו: ד״ה ולא אשמעינן ותוס׳ סנהדרין פג: ד״ה ועמוד יום ותוס׳ זבחים יז. ד״ה הג״ה וכו׳ וקנ״ע בתוס׳ יבמות כג. ד״ה ולא אשמעינן]

מח ג מיי׳ פי״ד מהל׳ שבת הלכה כד :

מט ד מיי׳ פי״ג מהל׳ שבת הלכה יא :

נ ה מיי׳ פי״ד מהלכות שבת הלכה יז סמג לאוין סה טוש״ע א״ח סי׳ שמו סעיף א :

נא ו מיי׳ שם הל׳ טו:

נב ז מיי׳ פי״ב מהל׳ שבת הלכה יד :

נתכוון לשבות ברה״ר והניח עירובו בבור למעלה מי׳ טפחים עירובו עירוב למטה מי׳ טפחים אין עירובו עירוב היכי דמי אילימא בבור דאית ביה עשרה ולמעלה דדלאי ואותביה ולמטה דתתאי ואותביה מה לי למעלה ומה לי למטה הוא במקום אחד ועירובו במקום אחר הוא אלא לאו בבור דלית ביה עשרה וקתני עירובו עירוב אלמא תשמיש על ידי הדחק שמיה תשמיש זמנין משני ליה הוא ועירובו בכרמלית ואמאי קרי לה רה״ר לפי שאינה רשות היחיד וזמנין משני ליה *הוא ברה״ר ועירובו בכרמלית ורבי היא *דאמר [ב]כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות ולא תימא דרחוי קא מדחינא לך אלא דוקא קאמינא לך *דתנן [ג]אם היה רקק מים ורשות הרבים מהלכת בו הזורק לתוכה ד׳ אמות חייב וכמה הוא רקק מים פחות מי׳ טפחים ורקק מים שרה״ר מהלכת בו הזורק לתוכו ד׳ אמות חייב בשלמא רקק רקק תרי זימני חד בימות החמה וחד בימות הגשמים וצריכא דאי אשמעינן בימות החמה דעבידי אינשי לקרורי נפשיהו אבל בימות הגשמים אימא לא ואי אשמעינן בימות הגשמים אגב דמטניף מקרי ונחית אבל בימות החמה לא צריכא אלא הילוך תרי זימני למה לי אלא לאו ש״מ הילוך על ידי הדחק שמיה תשמיש ש״מ אמר רב יהודה [ד]האי זירוא דקני רמא וזקפיה רמא וזקפיה לא מיחייב עד דעקר ליה אמר מר *אדם עומד על האסקופה נוטל מבעה״ב ונותן לו נוטל מעני ונותן לו האי אסקופה מאי אילימא *אסקופת רה״ר נוטל מבעל הבית הא מפיק מרה״י לרה״ר ואלא אסקופת רה״י נוטל מן העני הא קא מעייל מרה״ר לרה״י אלא אסקופת כרמלית נוטל ונותן לכתחלה סוף סוף איסורא מיהא איתא [ה]אלא אסקופה מקום פטור בעלמא הוא כגון דלית ביה ד׳ על ד׳ וכי הא *דכי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן מקום שאין בו ד׳ על ד׳ טפחים מותר לבני רשות היחיד ולבני רשות הרבים לכתף עליו ובלבד שלא יחליפו אמר מר ובלבד שלא יטול מבעל הבית ונותן לעני מעני ונותן לבעל הבית [ו]ואם נטל ונתן שלשתן פטורין לימא תיהוי תיובתא דרבא *דאמר רבא [ז]המעביר חפץ מתחילת ד׳ לסוף ד׳ ברשות הרבים אע״פ שהעבירו דרך

עירובין לב: לד: לה. [עתה:]

נקמן קו:

הגהות הב״ח

(א) תוס׳ ד״ה אמר ליה וכו׳ כלומר תפי׳ נמוך ע׳ הוי רה״ר דמשתמשים בה על ידי הדחק :

(ב) ד״ה לא וכו׳ כמו עומד לכתף תוך ד׳ אמות דאמרי׳ לעיל : (ג) ד״ה לימא וכו׳ פירש״י. נ״ב עי׳ פרק המוצא תפילין דף לא תוס׳ ד״ה והתמר :

עירובין פ. עא. פסח: קלא:

עירובין לא: ע״ש עא . ע״ש

נ״י רש״ל

לפניו מיימינו לשמאלו נגד גופו כנ״ל רש״ל

נ״ל לאף

מוכל לומר דוכן בגומא הייט כלומר תפי׳ (א) גבוה ט׳ הוי רה״ר דמכתפין בה ע״י הדחק וכ״ש פחות מתשעה דיותר טוח להשתמש בה וכן משמע בסמוך דקתמר אבריתא דמייתי מאי לאו וכן בגומא אסיפא משמע דכל פחות מי׳ מטלטלין *כמו בקופה: **ואי** כו׳ • בגריסתא חדא סגיא דאי תנא חדא זימנא רקק הוה מוקמינא ליה בדדמי ליה להכי תנא תרי זימני רקק אלא כיון דמשכחת לריסתא עביד כאילו תנא בברייתא בהדיא רקק בימות החמה ורקק בימות הגשמים*: **לא** מיחייב עד דעקר לי׳ ממקומו • תימה מאי קמ״ל פשיטא דלא מיחייב כיון דלא עקר ועוד מה שייך הכא הך מילתא וי״ל דקמ״ל דאע״ג דדרך להוליכם בענין זה שאינן קלין לטושלן והוי כמו עומד לכתף (ב) דאמרי׳ לעיל (דף ה:) דחייב אפ״ה פטור ומשום דלעיל דאיירי בכיתוף עמוד ט׳ ברה״ר ורבים מכתפים עליו נקט ליה הכא ודוקא רמא וזקפיה דכשהניח ראשו האחד חוץ לד׳ אמות עדיין ראשו השני מונח בתוך ד׳ וכשחזר ומשליך ראשו [הב׳] חוץ לד׳ אמות עדיין אינו מתחייב דהוי כמגרר החפץ עד שהוציא ראש החפץ חוץ לד׳ אמות והניחו דאע״פ שחוזר ומושכו לחוץ פטור אלא נעשית המלאכה בבת אחת אבל אם מגרר זירזא דקני בבת אחת עד חוץ לד׳ אמות אז מרה״י לרה״ר חייב כדאמרינן (לקמן המגניב דף לח:) בגונב כיס בשבת היה מגרר ויוצא פטור משום דאיסור שבת ואיסור גניבה באין כאחד ואומר ר״י דאם מגלגל חבית ד׳ אמות ברה״ר או מרה״י לרה״ר חייב דהוי כמו מגרר דאינו נח כלל אבל מגלגל תיבה שהיא מרובעת פטור דהוי כמו רמא וזקפיה דא״א אלא תהא נחה קצת :

לימא תהוי תיובתא דרבא כו׳ • פרש״י (ג) אע״פ שהעבירו למעלה מי׳ דהוי מקום פטור ולא הירא דא״כ ה״ל למיפרך מרבנן דאמרי׳ (לעיל דף ה:) המוליא מחטת לפלטיא דרך סטיו חייב ומאי פריך נמי לימא תהוי תיובתא דרבא לימא הא רבנן קיימי כוותיה ועוד דבהמולא תפילין (עירובין דף לה:) תנן עומד אדם ברה״י ומטלטל ברה״ר ובלבד שלא יוציא חוץ לד׳ אמות ודייק בגמרא הא הוציא חייב חטאת לימא מסייע ליה לרבא דאמר רבא המעביר כו׳ ולפי׳ הקו׳ מה ענין זה לזה לכך נראה כפי׳ ר״ח דמפ׳ שהעבירו דרך עליו שהעבירו *לפניו נגד גופו דה״א כיון שהגיע כנגדו הוי כמונח ונמצא שלא העביר ד׳ אמות יחד ומשני התם לא נח דאין זה הנחה *[דרך עלמו] : אף

הדר תנייה דוקא שיהא הילוך לרבים דאף על גב דע״י הדחק הוא שמיה הילוך אבל אם היה צורך רבים להשמיע לא חשיב רשות לרבים : **זירזא דקני** • חבילה של קנים ארוכים : **רמא וזקפיה רמא וזקפיה** • הוליכו אמות הרבה ברשות הרבים כענין הזה שלא נטלו כולו מן הקרקע אלא זקפו והשליכו וחזר וזקפו והשליכו אין זו עקירה : **אסקופת רשות הרבים** • כגון אסקופת מבוי שאין עליה תקרה ואין גבוה ג׳ מן הקרקע ולחי של מבוי לפנים הימנה : **רשות היחיד** • כגון עומדת תחת התקרה או לפנים מן הלחי או גבוהה י׳ ורחבה ד׳ : אסקופת כרמלית אינה גבוהה י׳ אלא רחבה ד׳ היכי קתני נוטל לכתחילה סוף סוף איסור דרבנן איכא : **ומקום פטור** • מקום שאין בו ארבע על ארבע הוא מקום מסויים שיש לו רחב קצת וגבוה ג׳ ועומד ממוך לרשות היחיד ולרה״ר והכי מוקים לה בעירובין בגבוה ג׳ : **ובלבד שלא יחליפו** • והכי נמי קתני לעיל ובלבד שלא יטול מן העני ויתן לבעל הבית : דרך

רבינו חננאל

ואסיקנא הילוך ע״י הדחק שמיה הילוך . תשמיש ע״י הדחק לאו שמיה תשמיש כרבא והא דאמר רב יהודה זירוא דקני רמא וזקפה לא קנים רמא וזקפה כגון שהיתה מוטלת [ע״ג הקרקע] והגביה הקצה האחת והאחרת מונחת ע״ג קרקע . והעמידה והשליכה אפי׳ כל היום לא נתחייב שהרי לא הגביהה כלל ואינו חייב עד דעקר ומנה הנחה היא : הא דא״ר יוחנן מקום שאין בו ד׳ על ד׳ טפחים מותר לבני רה״ר ולבני רה״י לכתף עליו ובלבד שלא יחליפו מרשות זה לזה ועל זה הדרך העמדנו זו הברייתא דתניא אדם עומד על האסקופה נוטל מבעל הבית ונותן לו נוטל מן העני ונותן לו ובלבד שלא יטול מבעל הבית ויתן לעני ולא מן העני ויתן לבעל הבית כגון זה הוא שא״ר יוחנן שלא יחליפו . ולא יטול מבעל הבית ויתן לעני כו׳ ואם נטל מבעה״ב ונתן לעני או מן העני ונתן לבעה״ב פטור . ואמרי׳ נימא תהוי תיובתא דרבא

רב נסים גאון

זמנין משני ליה [הוא] ברה״ר ועירובו בכרמלית ור׳ היא דאמר כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות ועיקר דבריו של ר׳ בברייתא במס׳ עירובין בפרק בכל מערבין (דף לג) דתניא באילן למעלה